

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Alle 17
2100 København Ø
annpet@erst.dk
katjac@erst.dk

24. november 2023

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Høringsvar over udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven, revisorloven og forskellige andre love

1. Indledende bemærkninger

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar. Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters [fagudvalg for klima](#).

Det er vores vurdering, at lovforslaget indebærer væsentlige ændringer af, hvorledes omfattede virksomheder skal agere i forhold til registrering og offentliggørelse af bæredygtighedsoplysninger. Det er tilsvarende vores vurdering, at disse væsentlige ændringer forudsætter en (ikke ubetydelig) omstillingsperiode, samt at virksomhederne i omstillingsperioden har behov adgang til konkret og fyldestgørende vejledning.

Vi anser det for u hensigtsmæssigt og retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at de omfattede virksomheder med lovforslaget dels skal forholde sig til, og dels skal forberede sig på ganske omfattende forpligtelser - førend det endelige indhold af lovgrundlaget er kendt, og førend lovforslaget træder i kraft.

Vi anbefaler, at det sikres, at de omfattede virksomheder i tilstrækkelig grad bistås med vejledning. Vi bemærker i den forbindelse, at beløb afsat til Erhvervsstyrelsens vejledningsopgave ses at være begrænset sammenholdt med omfanget af ændringer og omfanget af omfattede virksomheder.

Vi anbefaler ligeledes, at følgende forhold præciseres eller uddybes jf. de konkrete bemærkninger herunder.

- Risiko for overimplementering ift. erhvervsdrivende fonde
- Valg af revisor
- Omfanget af årsregnskabslovens § 128, stk. 4
- Indhold og omfang af ordet "værdikæde"
- Krav til opfyldelse af det kollektive ansvar jf. årsregnskabslovens § 137 k, stk. 1

2. Konkrete bemærkninger

2.1 Risiko for overimplementering ift. erhvervsdrivende fonde

Det fremgår af lovforslaget, at erhvervsdrivende fonde er omfattet af kravene til bæredygtighedsrapportering uanset, at de ikke er omfattet af ordlyden af bæredygtighedsrapporteringsdirektivet.

Med henblik på at sikre, at bæredygtighedsrapporteringsdirektivet ikke overimplementeres for danske erhvervsdrivende fonde, er det vores anbefaling, at det tydeliggøres, at en erhvervsdrivende fond med flere datterselskaber, der individuelt forpligtes til at aflægge bæredygtighedsrapportering efter årsregnskabsloven, er berettiget til at opsummere, sammenlægge og henvise til datterselskabernes underliggende bæredygtighedsrapporteringer.

2.2 Valg af revisor

Det er uklart, om lovforslaget medfører, at den revisor, der skal afgive erklæring om bæredygtighedsrapporteringen, skal vælges særskilt på en generalforsamling, eller om den revisor, der vælges til revision af regnskabet, med dette valg også kan udføre erklæringsopgaven, såfremt vedkommende opfylder kvalifikationskravene.

2.3 Forskelle i risici eller indvirkning på koncern eller datterselskaber

Det fremgår af lovforslagets forslag til årsregnskabslovens § 128, stk. 4, at hvis en modervirksomhed ved udarbejdelse af bæredygtighedsrapporteringen identificerer *"betydelige forskelle mellem risiciene vedrørende bæredygtighedsspørgsmål for eller indvirkningen på koncernen og risiciene for eller indvirkningen på en eller flere af dens dattervirksomheder, skal modervirksomheden give en forklaring på, alt efter hvad der er relevant, risiciene for eller indvirkningen på den eller de berørte dattervirksomheder."*

Af hensyn til at sikre retssikkerhed, herunder særligt transparens og sammenlignelighed af virksomheders bæredygtighedsrapportering, anbefales det, at omfanget af årsregnskabslovens § 128, stk. 4 præciseres yderligere i bemærkningerne eller i tilhørende vejledning, herunder især forståelsen af, hvornår det er relevant at rapportere på betydelige forskelle, samt omfanget af denne forpligtelse til rapportering.

2.4 Definition af "værdikæde"

Det følger af lovforslaget, at virksomheders bæredygtighedsrapportering omfattet af årsregnskabslovens §§ 99 a skal indeholde en beskrivelse af *"de væsentligste aktuelle eller potentielle negative indvirkninger vedrørende virksomhedens egne aktiviteter og dens værdikæde"*.

Hvad begrebet *"værdikæde"* præcis indeholder er ikke defineret i lovforslaget og følger ej heller af bemærkningerne til lovforslaget.

Vi anser det for væsentligt, at omfattede virksomheder har kendskab til omfanget af begrebet *"værdikæde"* med henblik på at sikre korrekt dataindsamling og omfanget af rapporteringsforpligtelsen. Vi anbefaler derfor en tydeliggørelse af begrebets indhold og omfang.

2.5 Kollektivt ansvar for ledelsen i visse dattervirksomheder

Det fremgår af forslag til årsregnskabslovens § 137 k, stk. 1, at en dattervirksomhed omfattet af årsregnskabslovens § 99 a, og som indgår i en koncern med en vis omsætning i EU/EØS, hvor den øverste modervirksomhed er beliggende udenfor EU/EØS, på vegne af den øverste modervirksomhed skal udarbejde en bæredygtighedsrapport på koncernniveau, medmindre den øverste modervirksomhed har udarbejdet en sådan rapport, der opfylder visse foreslåede krav.

Det fremgår derudover af forslag til årsregnskabslovens § 137 k, stk. 5, at ledelsen i en sådan dattervirksomhed, som er omfattet af årsregnskabslovens § 99 a, og som indgår i en koncern, hvor den øverste modervirksomhed er beliggende udenfor EU/EØS, har et "*kollektivt ansvar for efter bedste overbevisning og evne*" at sikre, at dattervirksomhedens bæredygtighedsrapportering udarbejdes i overensstemmelse med kravene i årsregnskabsloven og indsendes til Erhvervsstyrelsen i henhold til kravene i årsregnskabsloven.

Det kollektive ansvar står i modsætning til den gældende ansvarsbestemmelse i årsregnskabslovens § 8, hvorefter hvert enkelt ledelsesmedlem af en virksomhed har et individuelt ansvar for årsrapportens aflæggelse. Tilsvarende står det kollektive ansvar i modsætning til det individuelle ansvar, som kendes fra anden dansk selskabsretlig lovgivning, herunder selskabsloven for så vidt angår ledelsen i kapital­selskaber.

Det er vores vurdering, at det fremstår uklart, hvordan et kollektivt ansvar vil blive håndhævet for virksomheder, herunder hvorvidt de enkelte ledelsesmedlemmer vil blive underlagt et solidarisk ansvar. Hertil kommer, at det fremstår uklart, hvordan "*efter bedste overbevisning og evne*" vil blive forstået i praksis. Det er på denne baggrund vores anbefaling, at det afklares og præciseres, hvornår en ledelse (kollektivt) har opfyldt denne nye standard.

Det bemærkes desuden, at det ikke fremgår klart af lovtæksten eller bemærkningerne til bestemmelsen, hvilket ansvarsgrundlag, som ledelsen er underlagt, herunder særligt om der er tale om en culpabedømmelse eller et objektivi ansvar.

Henvisningen i lovens ordlyd til "*efter bedste overbevisning og evne*" er ikke et sædvanligt begreb i dansk erstatningsret, og det bør derfor fremgå klart, hvad der skal forstås herved, idet det forekommer retssikkerhedsmæssigt uforudsigeligt, såfremt ledelsen ikke på forhånd er klar over, hvilken ansvarsnorm, der kan forventes anvendt.

Udtrykket "*efter bedste overbevisning og evne*" kan desuden give en indikation af, at der i ansvarsvurderingen tages højde for subjektive hensyn såsom den enkeltes individuelle erfaringsgrundlag og viden, og det bør i lovforslagets bemærkninger fremgå klart, hvorvidt dette er tilfældet. Hvis det måtte være hensigten med lovforslaget, kan der – uanset det kollektive ansvar - være forskel på ansvarsvurderingen af de enkelte ledelsesmedlemmer, og situationen kan derfor være den, at nogle ledelsesmedlemmer kan ifalde et ansvar i videre omfang end andre ved forskel i de enkelte personers indsigt og erfaringer.

Endvidere bemærkes det, at der ikke ses at være taget stilling til, hvorvidt det kollektive ansvar omfattes af erstatningsansvarslovens § 25, og der mangler derfor afklaring herpå.

Endelig bemærkes, at hvis hensigten er et ansvarsgennembrud for de enkelte ledelsesmedlemmer, bør det fremgå udtrykkeligt af lovbestemmelserne, at loven herved skærper den almindelige ledelsesansvarsnorm.

3. Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står altid gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Danielle Løw
Juridisk konsulent
Danske Advokater